

HAGA FJÄRILSPARK

LONA-projektet Haga fjärilspark i Hofors - hänt under 2024

Våren och sommaren 2024 har passerat och vi ser otåligt fram emot 2025. Alla större åtgärder är avslutade i Hagaparken, vilket känns otroligt bra. Vi är i mål med en stor del av projektet, men ännu återstår flera år av ihållande skötsel för att åtgärderna ska bära frukt. Vi har redan börjat se positiva resultat från skötseln så nu återstår tålamod för att låta naturen utvecklas.

Den engagerade personalen i Hagaparken har varit avgörande för projektets genomförande. Stort tack alla ni som har deltagit! Vi ser fram emot nästa år, när naturvärdena står för dörren.

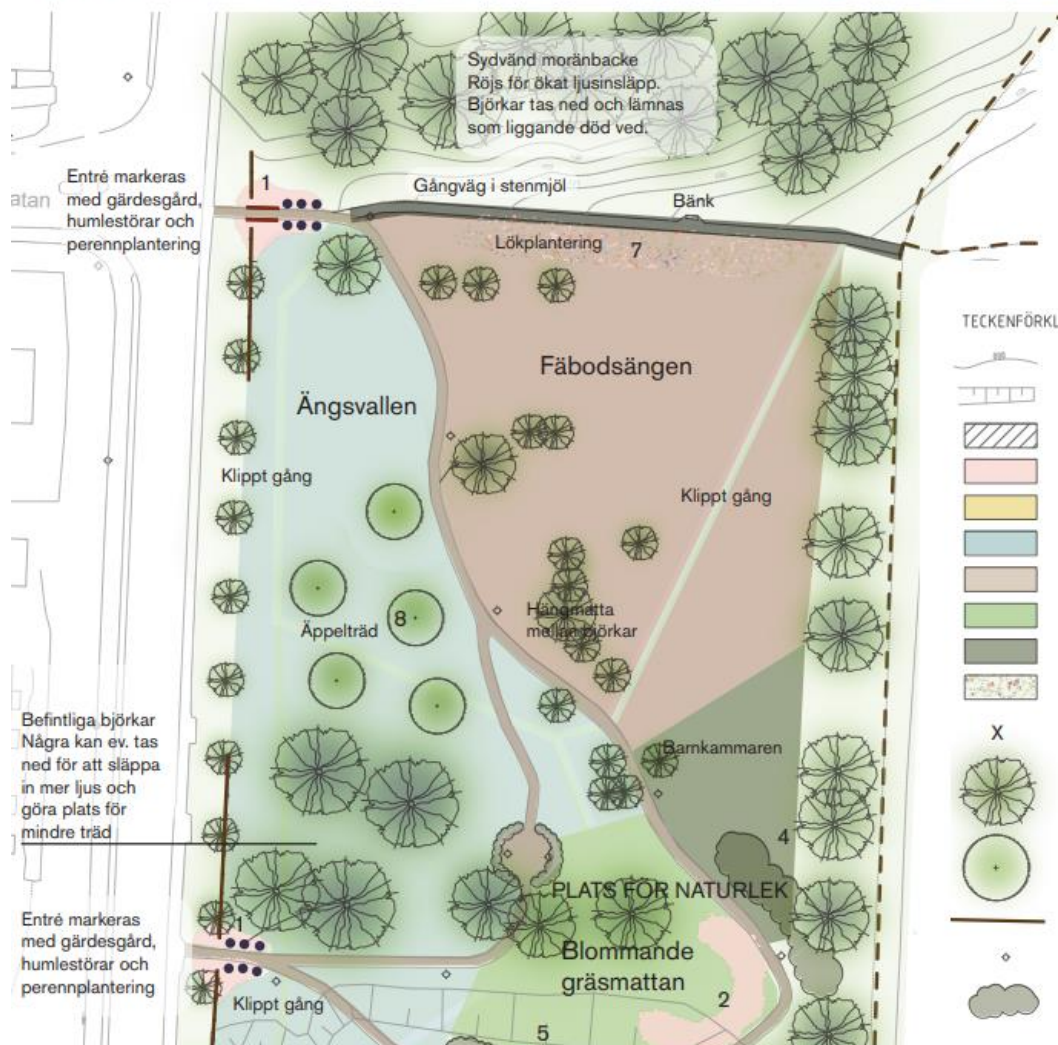
På bilden: Christina Hansson, verksamhetsansvarig Haga trädgårdar. I bakgrunden ses ett par perenna planteringar och en bit av gårdesgården.

Nytt i Hagaparken

Under 2024 har företaget Ersbäckarns Gärdesgårdar satt upp en gårdesgård för att omgärda de båda norra entrépartierna. Vi har sått in ängsfrön i det blottlagda området av Fäbodängen och återigen fraktat slätter-hö från Fäbods naturreservat. Vi har arbetat mer med sydslutningen och öppnat den för ökad solinstrålning och mer utrymme för örter och bin. Vi har planterat fruktträd vid norra entrén och planterat perenner och buskar på olika platser i Hagaparken. Vi har även fyllt på med mer sand i Sandblottan. Precis som förra året anordnades också olika aktiviteter under Pollineringsveckan 2024 för familjer och barn tillsammans med Naturskyddsföreningen i Hofors, Studieförbundet och Insektslandet.

Plan för Hagaparken

HAGA FJÄRILSPARK, HOFORS

Under våren 2023 togs en plan fram för Hagaparken. Vi upphandlade tjänsten och valde att anlita Ekologigruppen. Uppdraget var att ta fram ett förslag till utformning och en beskrivning av viktiga miljöer möjliga att skapa i Hagaparken. Ekologigruppen tog fram ett förslag till illustrationsplan med utförliga förklaringar över viktiga miljöer.

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsförvaltning, Hofors kommun genom Hagaparken, Naturskyddsföreningen i Hofors, Studiefremjandet och Insektslandet deltog i processen. Underlaget har varit centralt genom utförandet. Illustrationsplan framtaget av Ekologigruppen 2023

Frukträd

Vi planterade fruktträd något längre mot norr än illustrationsplanet antyder.

Slätteräng

Ungefär halva området som benämns Ängsvall i illustrationsplanet ovan har vi förberett och sått in ängsfröer i. Den kraftiga grässvålen togs bort och området har magrats ut genom att blanda in sand i jorden. För att ge ängsfröerna en bra start lät vi marken ligga i träda ett år och har rensat bort växter som kan konkurrera med de frösådda ängsväxterna. Sådden ägde rum i september 2024.

Slätteräng (efter borttag av grässvål tv, efter insådd av ängsfrön th och i bilden nedan täcks ängsfröerna med jord)

På bilden ovan ses personalen i Hagaparken täcka sådda ängsfröer med jord.

Flytta slätter-hö från Fäbods naturreservat

Efter samråd med Länsstyrelsen tilläts vi återigen att hämta nyslagen slättervall från Fäbods naturreservat. Fäbods naturreservat ligger sydost om Torsåker och utgörs naturliga ängar, som har hävdats genom slätter under lång tid. Till följd av slätterhävden finns idag sällsynta ängsmarksarter som mandelblom, kattfot, svart-

och rödkämpar och gullviva i området. Det är frön från de många olika arter av ängsmarksväxter vi vill ta tillvara och flytta till Hagaparken.

Mer information om Fäbods naturreservat:

<https://www.lansstyrelsen.se/gavleborg/besoksmal/naturreservat/fabods>

Tillbaka i Hagaparken fördelade arbetslaget ut den nyslagna slåttervallen över ungefär halva området som benämns Ängsvall i illustrationsplanet ovan. Förhoppningsvis kommer antalet blommande ängsmarksväxter öka i grässvålen med tiden. Arbetet fortsätter under 2025.

Sandblotta

Under 2023 grävdes grässvålen bort från en del av området i Hagaparken och ytterligare ett ca 20cm tjockt jordlager. Den ytan fylldes sedan med sand. En vinter senare hade sanden sjunkit ihop. Det blev nödvändigt att fylla på med mer sand. Sandblottan har ett djupare sandlager på mitten, men det tunnare ut mot sidorna. Det är djupare än 50cm på mitten och djupare än 20cm mot kanterna.

Sydsluttning

I norra delen av området finns en naturlig sluttning mot syd. Sluttningen är delvis bevuxen av gräs, blottad jord och glest med ängsblommor. Røjningen av unga träd gav ökat ljusinsläpp och det ger bättre förutsättningar för blommorna att frodas. I sydsluttningen kommer insekter att kunna bygga bo och samla pollen och nektar. Vi kommer att fortsätta förbättringsarbetet under 2025.

Sydsluttning (efter røjning 2023 tv och fortsatt røjning 2024 th och nedan)

Händelser under 2025

Planen för 2025 är att sköta och förstärka redan anlagda delar av Hagaparken. Det är främst perenna planteringar och ängsmarkerna som behöver skötas. De perenna planteringarna behöver rensas på ogräs och ängsmarken måste städas på våren (fågas) och slåttas under hösten (men är undantagen från regelbunden gräsklippning).

Kostnader i projektet

Projektet finansieras uteslutande av bidragsmedel från LONA (Lokala Naturvårdssatsningen <https://lona.naturvardsverket.se/Project/Edit/8858>).

Tabellen visar kostnader som har uppkommit i projektet tom 2024.

Leverantör	Pris SEK	Kommentar
ALS Global, provtagning	10 340 (5 170st)	Befintligt avtal
Ekologigruppen, utformning	110 774	Upphandlad

Ersbäckarns Gärdesgårdar	52 275 (450/meter)	Upphandlad (leverans 2024)
Insektslandet, aktivitet	2 800	Inköp
Insektslandet, aktivitet	2 800	Inköp
Maserfrakt, anläggning och gräv	236 469	Upphandlad
Naturbutiken AB	1 384	Inköp
Nextsign AB, skyltar	17 440	Befintligt avtal
Nextsign AB, skyltar	3 000	Befintligt avtal
Pratensis, ängsfrö	3 636	Inköp
Reklam och design	4 753	Inköp
Stångby Plantskola AB	4 150	Upphandlad
Stångby växter	33 110	Upphandlad
Swedol, slätterbalk	19 930	Inköp konkurrensutsatt
Medfinansiering (tid)	57 000	Projektledning kommunekolog
Summa	503 220	

Förklaring till kostnader

Projektets dyraste kostnader är relaterade till anläggande av blomsteräng, sandblotta och stenröse. Det motsvaras av kostnaden till Maserfrakt, se tabellen ovan. Vi lyckades köpa in en slätterbalk i projektet. Den är viktig för att skötseln av ängsmarkerna ska lyckas bra och inte ta för mycket tid från övrig verksamhet (som annars hade behövt "slås" med röjsåg). Kostnaden för inköp av växter har varit relativt liten. Vi har satsat på att köpa perenna växter och hoppas att växterna överlever och förökas naturligt med tiden. Bidraget om 500 000 SEK från Länsstyrelsen överskreds med 3 220 SEK. Den kostnaden har belastat VGS budget.